

มัสยิดครบวงจร สร้างสรรค้ชุมชนด้วยศรัทธา

การศึกษาหาความรู้ นั้น เป็นหน้าที่จำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน (บันทึกโดย อิบน์มาญะฮฺ : 224 ตูฎามืออูศเคาะซีร์ ของสุฎูตีย : 5266 ตูเคาะฮือฎลามืออูของอัลบานียู : 3914)

หลักคิดหนึ่งของศาสนาอิสลามที่ถูกนำไปสู่การปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายนั้น “ความรู้” ถือเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างความเปลี่ยนแปลง ไม่แต่เฉพาะภายในตัวของศรัทธาเอง หากยังหมายถึงผู้คนรอบข้าง ชุมชน และสังคมด้วย

การหลอมรวมเอาวิถีวัฒนธรรม และความเชื่อมาประสานเข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้กลายเป็นหนึ่งในอัตลักษณ์สำคัญและกุญแจสู่ความสำเร็จของชาว ต.ปรัก อ.สะเดา จ.สงขลา ในการส่งเสริมสุขภาวะชุมชน อีกทั้งยังสามารถ

ยกระดับตัวเองจากตำบลเล็กๆ ให้กลายเป็น ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาสุขภาพวะชุมชนให้กับพื้นที่จังหวัดภาคใต้ตอนล่างกว่า 120 แห่งได้เป็นอย่างดี

รูปธรรมที่เห็นชัดเจนที่สุดของชุมชนที่สามารถนำหลักความเชื่อมาเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตก็คือ กระบวนการที่รู้จักกันในชื่อของ “มัสยิดครบวงจร” ที่ มัสยิดดาหฺรอนอาหมัน ศูนย์รวมจิตใจของเหล่ามุสลิมที่นี่

มัสยิดดาหฺรอนอาหมันได้เข้าร่วมโครงการกับมูลนิธิสร้างสุขมุสลิมไทยในปี 2560 ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตมุสลิมไทยกับแนวทางการบริหารจัดการของมัสยิดที่มีอยู่

ที่นี่ เริ่มจากการสร้างสิ่งแวดล้อม

ให้เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและสังคม เช่น กำหนดให้มัสยิดเป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่ 100 เปอร์เซ็นต์ สอดแทรกองค์ความรู้ทางสุขภาพ โดยเฉพาะโทษของบุหรี่ และยาสูบชนิดต่างๆ ผนวกกับหลักคำสอนทางศาสนา หรือ “คุฎบะฮฺ” ด้านยาสูบเป็นเครื่องมือสื่อสารผ่านการเทศนาประจำวันศุกร์

สร้างพลังจิตอาสาเพื่อขยายผลต่อชุมชนโดยใช้กระบวนการอาสาสมัครรักษาความสะอาดมัสยิดเป็นกิจกรรมนำร่องจนนำไปสู่การต่อยอดผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น

การรณรงค์ลด ละ เลิกบุหรี่ โดยใช้มัสยิดเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ชาวบ้านเลิกสูบบุหรี่ ภายใต้คำขวัญ “กรุณาให้เกียรติบ้านของอัลลอฮฺด้วยการไม่สูบบุหรี่และใบจาก” พร้อมให้ความรู้ด้านสุขภาพ และ

โทษของบุหรี่ยังผนวกเข้ากับการเทศนา รวมถึงหลักคำสอนทางศาสนา เพื่อสร้างความตระหนักถึงพิษภัยจากการสูบบุหรี่ อันตรายจากควันบุหรี่มือสอง และขอความร่วมมือจากชาวชุมชนในการร่วมดำเนินกิจกรรมจนสามารถขับเคลื่อนให้มัสยิดเป็นเขตปลอดบุหรี่อย่างจริงจัง และต่อยอด

ขยายผลไปยังมัสยิดใกล้เคียงเข้าร่วมโครงการด้วย

การบริหารชะงาดชุมชนตามหลักการศาสนาอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยเหลือผู้มีสิทธิรับชะงาด 8 ประเภท รวมถึงการจัดตั้งกองทุนอื่นๆ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมอาชีพขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษา และการมีสุขภาพที่ดี โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจผ่านคุณพระสุเมรุ นำไปสู่การจัดการจัดเก็บชะงาดในชุมชนอย่างเป็นระบบให้การช่วยเหลือพี่น้องในชุมชนอย่างเท่าเทียม

การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมด้วยการปรับปรุงภูมิทัศน์ และความสะอาด ตามแนวทางสุขภาพที่เหมาะสม รวมถึงสร้างให้เป็นพื้นที่สำหรับคนทุกเพศทุกวัย เช่น การปรับปรุงห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการตามแนวคิดการออกแบบเพื่อทุกคน การจัดมุมให้ความรู้ด้านสุขภาพที่เข้าถึงได้ง่าย รองรับทุกกิจกรรมการดำเนินงานของมัสยิด รวมไปถึงการจัดทำ “โครงการชยะมีบุญ” โครงการที่ชวนชาวบ้านในชุมชนนำชยะมาบริจาคเพื่อให้มัสยิดนำไปขายเกิดรายได้เข้ามัสยิดและนำรายได้นั้นมาพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ

การส่งเสริมการศึกษาทุกช่วงวัย เช่น มีการเรียนการสอนศาสนาสำหรับเยาวชนในวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งมีอิมาม คณะกรรมการมัสยิด และผู้รู้ในชุมชนเป็นผู้สอน รวมทั้งการส่งเสริมเด็กและเยาวชนร่วมทำกิจกรรม

ในชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนด้วยการปฏิบัติจริง นอกจากนั้นจัดให้มีการเรียนการสอนศาสนาสำหรับผู้ใหญ่ ทุกวันอังคารและวันพุธหลัง

ละหมาดมัซริบ โดยโต๊ะครูที่มีความรู้ในชุมชนโดยไม่มีค่าตอบแทน

ธรรมนูญ เสาะแม หรือ อิมามารอซูล

บอกว่า ตัวมัสยิดนั้น ทุกวันจะมีคนมาละหมาดรวมกันประมาณ 80-90 คนต่อวันอยู่แล้ว นี่จึงถือเป็นพลังที่แข็งแรง และมีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยขับเคลื่อน และพัฒนาชุมชน หากมีการสื่อสารออกไปแล้วเขาน่าจะไปบอกต่อคนในชุมชน

เขายอมรับว่า ชาวมุสลิมสูบบุหรี่กันจำนวนมาก เพราะคิดว่าเป็นผิดกฎหมายเนื่องจากผู้รู้สมัยโบราณบอกว่าเป็นเพียง

ใบไม้เท่านั้น ไม่ได้มีอะไรที่เป็นอันตราย ดังนั้น การสื่อสารเรื่องภัยสุขภาพจากบุหรี่ต้องเริ่มสื่อสารจากกลุ่มผู้นำก่อน ก็คืออิมาม และกรรมการมัสยิดต่างๆ นอกจากนั้น ยังอาศัยการคุตะบะในการสื่อสารว่า บุหรี่เป็นพิษภัยต่อสุขภาพ และรณรงค์ชวนให้ชาวมุสลิมเลิกสูบบุหรี่

“หลักของศาสนาอิสลามแต่โบราณคือ อะไรที่เป็นโทษต่อร่างกายสิ่งเหล่านั้นคือสิ่งที่ต้องห้าม เราก็พยายามสื่อสารให้เขาเห็นว่า บุหรี่นั้นเป็นโทษต่อสุขภาพจริงๆ และควรจะเลิก รายงานทางการแพทย์

ก็มีชัดเจน แต่ก็ได้เป็นการสื่อสารว่าต้องเลิก สูบแล้วจะทำผิด ตกลง ก็อาศัยจิตวิทยาในการสื่อสารให้เขาเข้าใจมากกว่าจะไปบังคับ และทำให้เห็นเองด้วย จึงจะได้ผล”

ด้าน พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รองนายกรัฐมนตรี และประธานกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เปิดเผยภายหลังการประชุม

คณะกรรมการกองทุน สสส.สัญจร ห้องประชุมสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลาว่า ที่ประชุมได้พิจารณาผลการดำเนินงานและแผนยุทธศาสตร์ประชากรกลุ่มเฉพาะ ซึ่งจากการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ การบริโภคยาสูบในมุสลิมไทย พบว่า อัตราการบริโภคยาสูบและค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคยาสูบสูงถึงปีละ 1,272 บาทต่อครัวเรือน สูงกว่าค่าเฉลี่ยประชากรทั่วไปร้อยละ 15 หรือปีละ 1,092 บาทต่อครัวเรือน

โดยเฉพาะการใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนใต้ปี 2558 พบว่ามีผู้บริโภคนิโคตินร้อยละ 27.6 ถือเป็นอัตราสูง และมีผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองที่บ้านร้อยละ 43.7 อีกทั้งยังพบว่า คุณภาพชีวิตของมุสลิมไทยในหลายดัชนีชี้วัดยังต่อยกว่าประชากรทั่วไป เช่น ความเสี่ยงต่อภาวะเกิดโรคความดันโลหิตสูงถึงร้อยละ 9.9 ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งประเทศที่ร้อยละ 9.1 ฐานะทางเศรษฐกิจระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งของมุสลิมไทยอาศัยอยู่ล้วนส่งผลต่อโอกาสในการศึกษา และการมีสุขภาพที่ดี

การดำเนินงานมัสยิดครบวงจร เป็นกลไกสำคัญในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสนับสนุนให้เกิดมัสยิดปลอดบุหรี่นอกจากจะช่วยลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ ยังสร้างให้เกิดมาตรการทางชุมชนด้วย

สุริยา ยีขุน นายเทศมนตรีตำบลปรกิระบุว่า กลไกมัสยิด ซึ่งเป็นศาสนสถานนั้น ถือเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นที่ที่ทุกคนสามารถมาขอโทษซึ่งกันและกัน และใช้พื้นที่ในการสื่อสารให้ชาวบ้านเข้าใจร่วมกันอย่างเรื่องชยะก็ทำให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญว่าชยะสามารถแปรเปลี่ยนเป็นอย่างอื่น

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: จุดประกาย/สุขโซไซตี้

วันที่: ศุกร์ 20 เมษายน 2561

ปีที่: 31

ฉบับที่: 10802

หน้า: 2(ปน)

Col.Inch: 128.68 Ad Value: 308,832

PRValue (x3): 926,496

Clip: Full Color

หัวข้อข่าว: มัลลิตครบวงจรสร้างสรรคชุมชนด้วยศรัทธา

และสร้างรายได้ได้ เช่น ขยะอินทรีย์นำไป
ทำปุ๋ย ขยะบางอย่างรีไซเคิลได้ และพัฒนา
จนเป็นขยะมีมูลค่า โดยรวบรวมนำมาขาย
ที่มัลลิตและเป็นเงินกองทุนนำมาพัฒนา
มัลลิต หรือการสื่อสารเรื่องบุหรีเป็นสิ่งที่
ควรละเว้น เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ลืมว่า หลักคิด
ทางศาสนานั้นถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ
แต่สิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการ
เปลี่ยนแปลงชุมชนนั้น ก็ต้องมาจากผู้คนใน
ชุมชนที่มองเห็นร่วมกันเองด้วย

เพราะความเปลี่ยนแปลงในบ้านย่อม
ต้องเริ่มจาก 2 มือของเรานั้นเอง